

Copy
Six copy

Six copy

R. Abhiram

SWARAMANJARI

OR
THE FIRST BOOK
IN THE
ART OF MUSIC.

స్వరమంజరి.

సంగీతవిద్య నభ్యనించువారల యుపట్టొగారము,
తమ్మురు + శింగరాచార్యులచేతను,
తమ్మురు + చిన్నశింగరాచార్యులచేతను,
ఏర్పులు పఁబ డైవది.

పునరుక్షణ రూపు 1000 ప్రమలు.

Published by order of
HIS HIGHNESS
THE MAHARAJA OF SRI VIJAYANAGARAM.

MADRAS:
PRINTED AT THE SASILEKHA PRESS,
2, Thambu Naick Street, G. T.
1924.

(Registered Copy Right.)

శింగర 5 అండలు. రజసరు పాపు కర్మలు 3 అండలు.

26

MUSIC BOOKS.

మిగుల మేలయిన సంగీత గ్రంథములు.

గౌప్య వ్రివ్వంషులు మెచ్చర్య - టి. 80 రాచార్యుల
బ్రదమ్మచే వ్రాయిఱడి

50 సంలసంధి వాదుకి లో నున్న వి. ఇనివరకు అనేక వేలు
విక్రయ్యమైనవి.

1. స్వరముజరి. — (11-వక్కార్పు) ఇందు స్వరావశుల, వోచ్చు
సాయిజంటవుసులు, అలంకారములు, సీళ్ళారీకములు, గీతములు,
స్వరజంతులు, తాసములుముదలగు నంకిములు గలన్న. వెల రు 0-5-0

2. గాయక పారిజాతము. — (7-వ కూర్పు) ఇందు విశేషస్వరా
వశులు, వోచ్చుసాయినుసులు, 17ంటవుడల్లి, 45 అలంకారము
లు, గీతములు, తాళపథకమునం దమర్పుబడిన 27 వర్ణములు, ఆయి
విద్వాంసులచే చెప్పబడిన 80 కృతులు, రాగహూతికయు గలన్న.
వెల రు 1-4-0

3. సంగీతక శాస్త్రి. — (4-వ కూర్పు) ఇందు సంగీత శాస్త్రాలక్షు
చాంశములు, మేళక రులు, 400 జ్యేశ్వరముల అగోహాచావర్ణపూజా
క్రమములుగల రాగప్రకరణము, రసకామది, అభినయ దీపిక, విషేష
త్యాగరాజ ప్రభృతులచే తెప్పబడిన 48 కృతులు, బాహచ్చు, పడ
ములు, ఇత్యాదులు గలన్న. (25 స్వరపరచబడినవి) వెల రు 1-4-0

4. గాయక లోచనము. — (2-వక్కార్పు) ఇందు స్వరప్రస్తారము,
రాగప్రస్తారము, తాళప్రస్తారము, వేయి రాగములు లక్షణము,
అనేక వేదులు రచించిన 380 కృతులు ఇంక ననేక గౌప్యములు
లు గలన్న. వెల రు 1-0-0

4. భగవద్గీత.— (అరథప్రతి) లోకములు గ్రంథము, అరథము,
తెసుగు లిపులలో ముద్రింపబడినవి. తాత్పర్యము అరథ అక్షరములు
అరథాన్న.

ధర రు 2-0-0

5. మండమాల — రూ 40 లోకములకు ప్రతిపదార్థము, తా
త్పర్యము, ప్రిపండితులవారి ఉపన్యాస సంగ్రహము క్రీతుల శేఖర
పాచ్యాల జీవికము కలన్న. ధర రు 0-8-0

డిటో (అరథప్రతి). ధర రు 0-10-0

6. భాగవతసారము.— భాగవతములోని 12 గ్రంథముల ము
ఖ్యసారాంశము 40 ఉపన్యాసములగ (తేట తెసుగులు) వార్యయ
ఉద్దేశి.

ధర రు 1-4-0

7. అమలనాదిపిటాంక.— భగవద్యాన సోపానము తిరుప్పాచా
క్యారులు 10ం నాథుల ఆపాదచూడము క్రీంచి సాయంత్రిన పది
పాశురములకు, వీనికి సూటిగి వేదాంత దేశికులు సాయంత్రిన పదిక్లో
కములకు ప్రతిపదార్థము, విశేషార్థములు దీనిలో కలన్న. రు 0-8-0

8. భ్రంతసభర్తచుబులగు భ్రంతికథలు.— భారతము 18 పర్య
ములు 74 కథలుగ డెంపురచబడినది. అనగా, అదిపర్యము 25,
పభాపర్యము 6, అరణ్యపర్యము 17, విరాటపర్యము 5, ఉద్యోగప
ర్యము 6, భీష్మపర్యము 3, ద్రోణపర్యము 5, కశ్మపర్యము 1, కశ్మి
పర్యము 2, సోపికపర్యము 2, కాంతిపర్యము 2. వోచ్చుధరయి
చ్చి సంస్కృత, అంధ్ర భారతములను ఇలిచి చదివన ఇమయులు
యింత బాంగ బోధపడమ. చదివి చూచినసే దీని మేలిని విశదప
మున. ఇది 64 వారములు, అనగా 512 పుటల గ్రంథము. రఘ్య
ముగ కాలికాబయిండు చేయబడినది. ధర రు 5-0-0

9. తిరుప్పాపై.— రూ 30 పాశురములకు ప్రతిపదార్థము విశేషా
ర్థము, స్వాపదేశార్థము యిత్యాడాతోడ ముద్రింపబడియున్నది.
క్లిప్పు క్లైండు గ్రంథము ధర 1-8-0 రాపర్ క్లైండు ధర 1-0-0

గట్టుపలి + చేషాచార్యులు,
లు కిర్శా అఫీసు, జి. టి., మహార్షి.

T. Singaracharyulu.

T. Chinna Singaracharyulu.

Raithby & Co., Printers, Madras.

ర సు:

ప్రీవాణీక పూరందర

కైవాతృక శేఖరాది సకలామరసం నేవితుడు

శ్రీ స్తుని ० వాళఁ దు

భాష్యకములాసంగి మమ్ముబాలించుదయకు.

సంగీతవిద్యలు అభ్యసించువారులు లోంత సంగీతవిద్యాధికేసు
తా నమస్కారంబు చేసి, గురువును ధ్యానించి, బ్రహ్మోమాసిచేసి,
పుత్రిజా త్వాది మార్గముచే నామాసి చేయువలయును. పిమ్మట,
సరిగువుపథనిసు, సవిధపమగరిసు, ఆసు సీస్వరములను ఆరోహణ అన
చోహణ గతిగా, ఆదితాళముని కొలచతుట్టయము నందును పాదు
కొనవలయును.

ఆదితాళము ఒక క్రూరమువును,

రండు గ్రుతములును గ్రాది.

దీనికి సంఖ । ० ० ఊయాదితాళమై చతుర్ప్రకాతి ప్రీతుం
యానంబడును. మాత్రులు, రాణింయటచేత కొలములు ఏర్పడును. అట్టి
కొలములు అలు. విశ్వంబముగా, బ్రహ్మక్రూప మాత్రును ఉచ్చరించు
ట వ్రిథమకొల మనసుబడును. ఆయుక్కమాత్రును ఉచ్చరింపఁడగిన
కొలమున రెండుమాత్రులు ఉచ్చరింపబడేపేని ద్వితీయకొలమగును
నాలుగయ్యునేని తృతీయకొలమగును. ఎనిమికైన చతుర్థకొలమగును
ఇట్లు తెక్కిన రండుకొలమలకును మాత్రులు రాణింపగా ఇక వఱు
శేర్పుడును. ఇందు మొదటి నాలుగు కొలములు మాత్రము. సాధార
ణముగు వాడుకొనవచ్చును. తక్కినవి మిక్కిలి ప్రయోసమున నాడూ
కొనవడగినవై యొన్నవి.

5. గాయకనీదింజసం — 1-వ, భాగం (2-వ, కుర్చు) ఇందు
క్రొవిల్వత్తి ప్రెలిస్ట్యూషను, ప్రెలిబాలి పోగ పథకము, మార్కు
స్టోర్స్ ప్రోఫెసర్స్ మము, 72 మేళక ర్లు, 400 జ్యోరాగములు, అర్ట్ హాస్టల్
కెనుగోపణక్రమము, అకోరాది ఆయుస్వరములలో గూడిన 25 దీక్షి
అరవథ్, 60 త్యాగరాజు, 2 వీణ కుప్పయ్య, 10 శ్రీమతి కాస్త్రోం కృతు
క్రొను గలవు.

వెల రు 2-0-0

త్వర్యః 6. గాయకనీదింజసము — 2-వ భాగం, ఇందు గాయక నిద్వ
అశ్వర్త్రువి జీవితములు, సంశ్ాస్త్ర పాడవ, సంపూర్ణ దౌడవ, పాడవనంత్ర
రాది ఛేదములగల రాగముల లోపోషణవరోహణ క్రమములు, 60
రాగప్రస్తావక్రమములు, ఆయుస్వరములలో గూడిన 15 దీక్షి
క్రొన్లో 50 త్యాగరాజు, 20 వట్టము సుబ్రహ్మణ్యయ్య, 15 తిమ్మార్య-శింగ
రాచ్యార్యల కృతులును, బ్రాహ్మణు, క్లీండూస్ట్రాని, తిలాసలు, మొదల
ఏ, నసేకాంఠములు గలవు.

వెల రు 3-0-0

7. గానెందు శైఖరము — ఇందు పూర్వభాగమును 72 మేళక ర్లు
పేసను, అందలి జ్యోరాగములకును దాదాపుగా 850 లక్షణ గీతములు
కెపుడవ తానములు, ఇంగీలు స్వరములు, స్వరప్రస్తావవిషయములు గల
వీ. ఉత్తరభాగమును 35 త్యాగయ్యగారి కృతులు, పెద్దల పాడిన
వ్యుల్లులు, 20 బావర్షు, 2 రాగమాలికలు, 5 తిలాసలు, 12 షైత్రి
రూప. పదములు స్వరపరచి వ్రాయబడ్డినవి.

వెల రు 3-8-0

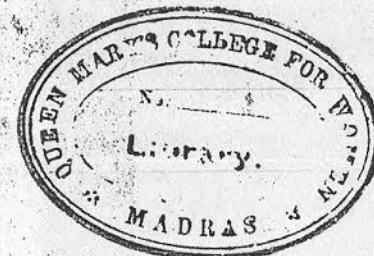
8. ఘావత్తారామ్యతు. — ఇందు ప్రతిత్యాగరాజుగారు రచి
శుంచిన భజనసంవ్రదాయ క్రీతములు గల పూర్వాంతర భాగములు.
ఏ అందులను సంబంధించిన ఇతర కృతులును దాదాపు 70 స్వరప
సుబద్దినవి గలవు.

వెల రు 0-4-0

కేటలాగు శోరినవారికి ఉచితము గా పంపబడును.

తచ్చార్య ఏ నరసింహచార్యులు.

గానోల్లాసీంశాల 2, రంబుసాయక్కెంది, మద్రాస.

క్రిధుకొలమేన, ఆరోహణ అవరోవణములయందు రెండువృత్తములగల ముఖటిస్వరము, ద్వితీయకొలమున మాత్రములోటిం పఱువులుచే ఒక్క ఆవృత్తముగను. అది తృతీయకొలమున ఆరావు త్రైముగను గాన ఆవృత్త పరిశ్రాత్రిక మళియెక్క మామల పాడమల యును. ఇందుచే నాశకొలమున నాలుగు మామలు పాడిన యొడల ఆవృత్తము మరియును.

స్తపన్యరములు.	వానిసంజ్ఞలు.
షష్ఠిము	స
బుంధము	రి
గాంధారము	గ
షాధ్యము	మ
షంసము	ప
ధైవతము	ధ
నిషాదము	ని

స్తపతాళములు.	వానిసంజ్ఞలు.
ప్రధుకము	1011
షుక్యము	101
రూపకము	01
జంపె	100
త్రిపుటి	100
అటతాళము	1100
పీకతాళము	1

తాళాలగములు రె.

స్తచ.	సంజ్ఞలు.	ఆవృత్తకొలము.
అస్త్రుము	0	0
ప్రదుత్తము	0	1
అసున్ని	1	4
గురువు	8	5
పుత్రము	3	10
ప్రకాశము	1	10

తాళమునట్టఁగల జాతులు + గీ.

చితుర్ప్రేము	గ
ప్రీప్రేము	3
మిప్రేము	2
భండము	గ
సంకీర్ణము	ఏ

స్వరమంజలి

చైతన్యం సర్వభూతాశాం నిర్వ్యాతి ర్జగనామ్ర్మానామ్,
నాదబ్రహ్మతదాసంద పద్మితీయ ముఖాస్మ్ర్మాహే.

స్వరావళి.

మాటకవ్యాశరాగము - ఆదితాళము.

		○	○
		ప్రథమకొలము	
ఆర్థికో ణము	{ సా,, రీ,, పా,, మా,,	పా,, ధా,, ధా,, సా,,	సా,,
ఆవర్తో షాంము	{ సా,, రీ,, ధా,, పా,, సారీ గామా పాధా సాసా	మా,, ధా,, ధా,, సా,, ధీతీయ కొలము. సా,, ధాపా	రీ,, సా,, ధాపా రీసా

స్వరమంజలి

11

శృంతియకొలము.	సరిగు పథిసే మగరిసు	సమిధప మగరిసు
సరిగు పథిసే మగరిసు	సరిగు పథిసే మగరిసు	సమిధప మగరిసు
సరిగు పథిసే మగరిసు	చతుర్థకొలము.	సరిగు పథిసే మగరిసు
సరిగు పథిసే మగరిసు	సరిగు పథిసే మగరిసు	సరిగు పథిసే మగరిసు
సరిగు పథిసే మగరిసు	సరిగు పథిసే మగరిసు	సరిగు పథిసే మగరిసు

ఇట్లు స్వరములన్నిటియందును చూచునది.

- సరిగు - సరిగు - సరిగు - పథిసే సమిధప - సమిధప - సమిధప - మగరిసు||
- సరిగు - సరిగు - సరిగు - పథిసే సమిధప - సమిధప - మగరిసు||
- సరిగు - పథిసే - సరిగు - పథిసే సమిధప - సమిధప - మగరిసు||
- సరిగు - పాపా - సరిగు - పథిసే సమిధప - మామా - సమిధప - మగరిసు||
- సరిగు - పాపా - సరిగు - పథిసే సమిధప - మాసీ - సమిధప - మగరిసు||
- సరిగు - పమగరి - సరిగు - పథిసే సమిధప - మపధి - సమిధప - మగరిసు||
- సరిగు - పమధప - సమిధప - పథిసే సమిధప - మపగు - సమిధప - మగరిసు||
- సరిగు - రిగుష - సరిగు - పథిసే సమిధప - నిధపు - సమిధప - మగరిసు||

9. సరిగు - పాగు - పా,, - పా,,
గమపద - నిధపు - గమపగ - మగరిసు॥
10. సానిధ - నిధప - ధాపు - పొపా
గమపద - నిధపు - గమపగ - మగరిసు॥
11. సరిగె - గాగు - పుషుపా - ధపధా
మపథప - ధనిధప - మపథప - మగరిసు॥
12. సరిగు - పాపా - దధపా - మమపా
ధనిసో - సెనిధప - సెనిధప - మగరిసు॥

పొచ్చుస్తోయివరునలు,

1. సరిగు - పథిసే - సో,, - సో,,
ధనిసేరి - సెనిధప - సెనిధప - మగరిసు॥
2. సరిగు - పథిసే - సో,, - సో,,
ధనిసేరి - సెనిధప - సెనిధప - మగరిసు॥
3. సరిగు - పథిసే - సో,, - సో,,
ధనిసేరి - గెరిసేరి - సెరిసేని - ధపుప
ధనిసేరి - సెనిధప - సెనిధప - మగరిసు॥
4. సరిగు - పథనిసే - సో,, - సో,,
ధనిసేరి - గెసుగెరి - సెరిసెని - ధపుప
ధనిసేరి - గెరిసెం - సెరిసెని - ధపుప
ధనిసేరి - సెనిధప - సెనిధప - మగరిసు॥

జంటవరునలు.

1. ససరి - గగము - పపకథ - నినిసెసె
సెసెని - దధపవ - మమగగ - రిరిసు॥
2. ససరి - గగము - రిగగ - మమప
గగము - పపదథ - మమపవ - దధనిని
పపదథ - నినిసెసె - సెసెని - దధపవ
నినిదథ - పపుము - దధపవ - మమగగ
పపుము - గగరి - మమగగ - రిరిసు॥
3. కసెరి - గగరి - సగరి - గగము
రిరిగగ - మమగగ - రిరిగగ - మమపవ
గగము - పపుము - గగము - పపదథ
మమపవ - దధపవ - మమపవ - దధనిని
పపదథ - నినిదథ - పపదథ - నినిసెసె
సెసెని - దధనిని - సెసెని - దధపవ
నినిదథ - పపదథ - నినిదథ - పపుము
దధపవ - మమపవ - దధపవ - మమగగ
పపుము - గగము - పపుము - గగరి
మమగగ - రిరిగగ - మమగగ - రిరిసు॥
4. సాస - రిరి - గగ - సగరి - గగము
రిరి - గాగ - మమ - రిరిగగ - మమపవ
గాగ - మమ - పవ - గగము - పపదథ
మమ - పాప - దధ - మమపవ - దధనిని
పాప - దధ - నిని - పపదథ - నినిసెసె
సెసె - నిని - దధ - సెసెని - దధపవ

ని - దాధ - పవ - నిదధ - పవము
 దాధ - పాప - మమ - దధపచ - మమగగ
 పాప - మమ - గగ - పమము - గగఱి
 మమ - గగ - రి - మమగగ - ఱిససు॥

5. ససొ - రిరీ - గగ - ససఱి - గగము
 రిరీ - గగా - మమ - ఱిగగ - మమపచ
 గగా - మమ - పవ - గగము - పపదధ
 మమ - పపా - దధ - మమపచ - దధని
 పపా - దధా - నిని - పపదధ - నినిససు
 ససొ - నిని - దధ - ససొని - దధపచ
 నిని - దధా - పవ - నినిదధ - పమము
 దధా - పపా - మమ - దధపచ - మమగగ
 పపా - మము - గగ - పమము - గగఱి
 మమ - గగా - ఱి - మమగగ - ఱిససు॥

6. ససస - ఱిఱి - గగ - ససఱి - గగము
 ఱిఱి - గగగ - మమ - ఱిగగ - మమపచ
 గగగ - మమము - పచ - గగము - పపదధ
 మమము - పపచ - దధ - మమపచ - దధని
 పపచ - దధధ - నిని - పపదధ - నినిససు
 ససొనిని - దధ - ససొని - దధపచ
 నిని - దధధ - పచ - నినిదధ - పమము
 దధధ - పపా - మమ - దధపచ - మమగగ
 పపా - మము - గగ - పమము - గగఱి
 మమ - గగా - ఱి - మమగగ - ఱిససు॥

7. ససఱి - ససఱి - సరి - ససఱి - గగము
 ఱిగ - ఱిగ - ఱిగ - ఱిగ - మమపచ
 గగము - గగము - గగము - పపదధ
 మమప - మమప - మప్ప - మమపచ - దధని
 పపధ - పప్పధ - పధ - పపధధ - నినిససు
 ససొని - ససొని - సరి - ససొని - దధపచ
 నినిధ - నినిధ - నిధ - నినిదధ - పమము
 దధప - దధప - ధప - దధపచ - మమగగ
 పప్పు - పప్పు - పము - పమము - గగఱి
 మమగ - మమగ - మగ - మమగగ - ఱిససు॥

8. ససఱిగ - సరిగ - ససఱి - గగము
 ఱిగగము - ఱిగు - ఱిగగ - మమపచ
 గగముప - గమప - గగము - పపదధ
 మమపపధ - మపధ - మమపచ - దధని
 పపదధని - పధని - పపదధ - నినిససు
 ససొనిని - సంధ - ససొని - దధపచ
 నినిదధప - నిధప - నినిదధ - సపము
 దధపపచ - ధపచ - దధపచ - మమగగ
 పపముగ - పమగ - పపము - గగఱి
 మమగగఱి - మగఱి - మమగగ - ఱిససు॥

9. సాసన - రిఱి - గాగగ - మాము
 పాపవ - దాధధ - నిని - స్సాసస్
 స్సాసస్ - నిని - దాధధ - పాపవ
 మాము - గాగగ - రిఱి - సాసన॥

10. సాసన - రిఱి - గాగగ - మాము

రిఱి - గాగగ - మాము - పాపవ
 గాగగ - మాము - పాపవ - దాధధ
 మాము - పాపవ - నాధధ - నిని
 పాపవ - దాధధ - నిని - స్సాసస్
 స్సాసస్ - నిని - దాధధ - పాపవ
 నిని - దాధధ - పాపవ - మాము
 దాధధ - పాపవ - మాము - గాగగ
 పాపవ - మాము - గాగగ - రిఱి
 మాము - గాగగ - రిఱి - సాసన॥

11. ససనస - రిఱి - గాగగ - మమయు
 పవపవ - దధధన - నినిని - స్ససస్
 స్ససస్ - నినిని - ధధధన - పవపవ
 మమయు - గాగగ - రిఱి - ససన॥

12. ససనస - రిఱి - గాగగ - మమయు
 రిఱి - గాగగ - మమయు - పవపవ
 గాగగ - మమయు - పవపవ - దీధధన
 మమయు - పవపవ - దీధధన - నినిని
 పవపవ - దీధధన - నినిని - స్ససస్
 స్ససస్ - నినిని - దీధధన - పవపవ

నినిని - ధధధన - పవపవ - మమయు
 ధధధన - పవపవ - మమయు - గాగగ
 పవపవ - మమయు - గాగగ - రిఱి
 మమయు - గాగగ - రిఱి - ససన॥

అలంకారములు.

శ్రుతతాళము. 1011.

18. అతురకాలము - చతుర్శ్రజాతి.

	I	O	I	I
I	సరిగు	కి	సరిగు	సరిగు
రిగుప	మగ	రిగుగ	రిగుప	రిగుప
గమపథ	పమ	గమపమ	గమపథ	గమపథ
మపధన	ధప	మపధప	మపధన	మపధన
పధనిస	నిధ	పధనిధ	పధనిస	పధనిస
సిధప	ధని	సిధపని	సిధప	సిధప
సిధపమ	పధ	సిధపధ	సిధపమ	సిధపమ
ధపమగ	మప	ధపమప	ధపమగ	ధపమగ
పమగరి	గయ	పమగమ	పమగయ	పమగయ
మగరిస	కి	మగరిక	మగరిస	మగరిస

18

స్వరమంజరి

మత్తీతారము. 101

10 - అత్తరకాలము -

చతుర్ప్రజాతి.

రూపకము. 01

4 - అత్తరకాలము -

చతుర్ప్రజాతి.

	1	0	1		0	1
1	కరిగి	సరి	సరిగు	3	సరి	సరిగు
కిగుగి	రిగ	కిగువ	రిగ	కిగువ	కిగువ	కిగువ
గమపు	గమ	గమపు	గమ	గమపు	గమపు	గమపు
మపుప	మప	మపపు	మప	మపపు	మపపు	మపపు
పథనిధ	పథ	పథనిసు	పథ	పథనిసు	పథనిసు	పథనిసు
సనిధని	సనై	సనిధప	సని	సనిధప	సనిధప	సనిధప
నిధపు	నిధ	నిధపు	నిధ	నిధపు	నిధపు	నిధపు
ధపుస	ధప	ధపుగు	ధప	ధపుగు	ధపుగు	ధపుగు
పుగుమ	పుమ	పుగుగి	పుమ	పుగుగి	పుగుగి	పుగుగి
మగుగి	మగ	మగుగి	మగ	మగుగి	మగుగి	మగుగి

స్వరమంజరి.

జంపె. 1 () 0

10 - అత్తరకాలము, మృతజాతి.

19

	०	
సరిగుసరి	x	మా
రిగురిగి	య	పా
గమపగుగు	ప	ధా
మపపుపుపు	ధ	సు
పథనిపథపథ	న	సా
సనిధనిసని	ధ	పా
నిధపనిధని	ప	మా
ధపుధపుధప	మ	ఏ
పుగుపుగుపు	x	శి
మగుగిమగుగి	స	సా

20

స్వరముంజరి.

త్రిశుల. 100

అక్షరకౌలము త్రిశ్రేణాలి.

	०	०
సరిగు	గుర్తి	గుర్తి
రిఖము	రిఖ	పూర్వ
గుర్తిపు	గుర్తి	పదు
ముపుధు	ముపు	ధని
పదుని	పదు	నిసె
సెనిధు	సెని	ధిపు
నిధుపు	నిధు	పుము
ధిపుము	ధిపు	ముగు
పుముగు	పుము	గుర్తి
ముగు	ముగు	గుర్తి

స్వరముంజరి.

అటలాళము. 1100		వికలాళము ।	
రై-అక్షరకౌలము-		రై-అక్షరకౌలము-	
భుండబ్రాతి		చతుర్ప్రశ్రేణాలి.	
సరిగు	సారిగు	మూ	మూ
రిగుమూ	రిగుమూ	పా	పా
గుర్తిపూ	గుర్తిపూ	ఫొ	ఫొ
ముపుధూ	ముపుధూ	బు	బు
పదుసు	పదుసు	సో	సో
సెనిధూ	సెనిధూ	పో	పో
నిధుపూ	నిధుపూ	మూ	మూ
ధిపుమూ	ధిపుమూ	గ్ర	గ్ర
పుముగు	పుముగు	గుర్తి	గుర్తి
ముగు	ముగు	సొ	సొ

సరిగు - రిగుమూ - గుర్తిపూ - ముపుధూ - పదుసు - ధనిసు
సెనిధూ - నిధుపూ - ధిపుమూ - పుముగు - ముగు - గుర్తినూ॥

త్రిశ్రేణాలి.

సరిగు - రిఖము - గుర్తిపు - ముపుధు - పదుని - ధనిసు
సెనిధు - నిధుపు - ధిపుము - పుముగు - ముగు - గుర్తిను॥

అలంకారములు సంపూర్ణము.

21

౪౫

స్వరముంజరి.

త్రి రస.

పి ల్లో రి సీ త ము లు.

ములవూరిరాగము + రూపసము.

భూరసుంజరి

- మహ | ధససీరి || రిసీ | ధపమన || రిము | పథమప || ధస | మగరిస ||
శైభ | గణసధ || సింధు | రిసరజ || కరు | జనగర || కరి | వదలన ||
శిథి | చారణ || గణ | సెవిత || సిథి | చినయక || తెలి | నమునము ||
సూ | ఉవిద్యాల || అది | పుంజిత || సుల | ర్యోబిత్తమ || తెలి | నమునము ||
సూ | రిమగరి || సరి | గరిసా || రిము | పథమప || ధప | మగరిస || సూ ||
అం | బొబడర || లకు | మికరా || అం | బలసుత || అము | రిసుత || అం ||

ములవూరిరాగము + రూపసము.

- ధప | మగరిస || రిము | పథమప || ధిసీ | రిసీ ధస || ధపమగరిస ||
శుంద | గంచిర || గంతీ | రిషి శర || మంది | రంలయ || మా | సమకుట ||
పొమ | కుంచిత || సింధాలసన || చిరు | పలాతు || కరు | జాంకర ||
చంద | మాతాతుని || మంది | రంలయ || మా | సమకుట ||
సూ | రిసీ || ధప | మగరిస || సరి | మగరి || సరి | గరిసా ||
మూ | దారా || తును | మతకర || మక | రంజం || కాల | సితువా ||

భూరసుంజరి

- ధససీ | ధప | మహ || ధధప | మమ | పూ || దధస | ధప | మహ || దధపమగరిస ||
కరుయ | నిష | రను || కరుగ | జాత | తీ || నరన | పడ | దన || రంతీ | కాలేరీ ||
శైభత | రంత | దర || చితల | రాత | యూ || చర్చణ | కమ | లన || బొబడి | బుతి | కెయ ||
సరిస | సరిస | సరి || దధప | మగ | రిస || ధపధ | పూ | ధప || దధపమగరిస ||
అసయ | కరు | జాద || శాద | ధాత | గ్యాతు || మరిస | మా | రుణ || మతాది | బుతి | కెయ ||
అసయ | కరు | జాద || శాద | ధాత | గ్యాతు ||

23

మలహారి + త్రిపుటి.

4. రినధృ | సొ | సొ || మగి | మమ | పొ || సధా | ధప | మప || దధప | మగ | రిస ||
 పదుమానా | భా || పరమ | పురు | సొ || పరం జ్యోతిష్మితి || స్వరుణ్ణ | పత | అఱ ||
 విదుర | కం | ద్వా || విమం | చం + తా || విహం | అఱ | అఱ || రూబుం | ణా | అఱ ||
 పమపాధసీ | ధసీ || రిసధ | ధసీ | ధప || దధప | పొ | పుమ || రిమమ | పొ | పొ ||
 ఉదధి | సివిలునీ || ఉరగ | ఇయ | అన || ఉండును | లో | స్వత || మహిభ | ము | ఆ || త్రై
 దధప | సాపుమ || రిమ | మగ | రిస || సాస్పు | ధధ | ధప | పొపు | మగ | రిస ||
 యుమ్మికు | లో | త్రము | యజ్ఞ | రాఅ | త్రుక్క || యజ్ఞ | శే | త్రుక్క || రామ | నాఅము ||
 ధసీ | ధప | మప || దధప | మగ | రిస || రిసధ | ధప | మప || దధప | మగ | రిస ||
 విథీ | విధా | పత || లకా | నమ్మినమ్ము || ఇభా | వర | దఅ || యకా | నమ్మినమ్ము ||
 పమప | ధసీ | ధసీ || రిసధ | ధసీ | ధప || దధప | పొ | పుమ || రిమమ | పొ | పొ ||
 • శుభాత | ప్రదిసుమ || నూబర | ధాఅ | యసు || రెంద్ర | మూ | నూబ | రంజ | నా | ఆ ||
 దధప | సాపుమ || రిమ | మగ | రిస || సాస్పు | దధ | ధప | సాపు | మగ | రిస ||
 అథిభ | నా | కత్త || రండ | రాఅ | అవి | త్రమ్మ | ధాఅ | ల్యార్ || రామ | నాఅ | అము ||

శుద్ధసాహేరి + త్రిపుటి.

5. రిమురి | రిసధ | ధసీ || సాస్పు | ధప | మప || దధసీ | దా | ధప || పమరి | ధధ | ధప ||
 అఱన | లెవ | కర || వ్రూని | బొబ | లత్త || సకల | శా | ప్రీత్తు | రాఅ | ధిభ | సా ||
 పాప | దధ | ధప || సాపు | మప | ధప || పమరి | సరి | సరి || పమప | సరి | సరి ||
 తాళ | ధిభ | నం || తాళ | పరిధుతు || కెవిక | అఱ | అఱ || అఱీఅ | అఱ | అఱ | అఱ ||
 ప్రస్తుధ | పశ | మరి || రిసరి | మూ | మూ || ధపధ | సొ | సొ || రిసధ | ధప | మప ||
 అఱఅ | అఱ | అఱ || సెలుతు | వా | వా || పరిధు | తం | నం || జటఅ | జూతి | జూతి ||
 దధసీ | దా | ధప || పమరి | దధ | ధప || సాపు | దధ | ధప || పొపు | మప | ధప ||
 సకల | శా | ప్రీత్తు | రాఅ | ధిభ | నం || తాళ | ధిభ | నం || తాళ | పరిధుతు ||
 పమరి | సరి | సరి || పమప | సరి | సరి || పపధ | పశ | పురి || రిసరి | మూ | మూ ||
 కెవిక | అఱ | అఱ | అఱ | అఱ | అఱ | అఱ || అఱఅ | అఱ | అఱ | అఱ | అఱ || సెలుతు | వా | వా ||
 ధపధ | సొ | సొ ||
 తంశు | నం | నం ||

గీతములు.

నాట + భ్రూపరూపకము.

1. ఓస | సన | సానిష్ట || శుధిష్టు || పుష్టి | గుష్టు - పుస్త || సన |
ఆఱ | చెవియానక || దుండుబి || ఉద | ధిలె - అవ || తరు +
సనిష్టస్త || సా | పుష్టిష్టు || సన | రిససనిష్టు || పుస్త | సని -
ద్వారాపరు || కే | త్రైతిషుం || డం | భారు ఆఱ || అఱ -
పుస్త || కొ | సని - సని || పుస్త | పుష్టు - పుస్తు || గుష్టు | పుస్తు
కాల || జణ | యాతి - జతు || రత | శణి - పుష్టు || రత | నగ
సను || మమ | మరి - పమ || మరి | సనసనిష్టు || సా | సా |
అర || మమ | ఆజి - ఆస || ఎక | వినాచదు || ఆ | కె |
మునుషురి || సమ్ము || పప | సిసరిగ్ || మమ | మరి - సరి ||
మున్నినం || సస్నేత || మణి | మిరవత్తు || పర | ఆఱ - పర ||
సన | సని - సని || సమ | మరి - స || మున్ము | మరిసను ||
యంక | ఉప - కాల || మిని | ఇజ - స || పుస్త | ఠంబత ||
సా | రిసార్పి || సన | సని - పుస్త || సా | సరిసా || సని |
ట్టా | గ్ర్హికార్థ | సుర | అల - ధాల || నూ | కంసా | సుర |
పుష్టిష్టు || సి - పి | సిపసనిష్టు || పుస్త | సం - కమ || మరి |
అఱాల || య - న | నంస | మిత్త | పం - కమ || లయ
సనసనిష్టు || పుస్త | సి - మమరి || సరి | సదనిష్టు || [ఓ]
ఆపిఇడ || మద | అ - పుకెరి | విచి | ఇషాత్ర || [అ]

గౌళ + రూపకము.

2. సనిష్టిష్టినసి || రిమ | రిసనిష్టిస్త || రిప | మరిము || రిస |
సెక | లసురాల || సుర | కిరిఇట || మణి | కిరాణ | సిఇ |

శ్రీపతుష్ట || రిప | సానిష్టిష్టు || ముష్టు | క్రిష్టుష్టు || సా |,,
రతజతక || చర | అణియుగ || అశు | కానం || కే |,,
సా || రిప | సానిష్టిష్టు || పుస్త | గ్ర్హిష్టుష్టు || క్రిష్టు | పుస్తిష్టు ||
కే | భార | క్రొజన || మనొ | బిబరథ || ఫల | దారా ||
సా | రిమ | సా || రిప | మరిగమ || రిస | నిష్టుష్టు || రిప |
అఱ | అణియక || రికి | కుషుఅప || రక | కాలవం || భయ |
సనిష్టిష్టు || ముష్టు | క్రిష్టుష్టు || సా |,, సా ||
నిషునాల || రణు | కాలవం || కే |,, కే ||

శ్రేవ | మానల || నివ | అఱాలస || క్రైష | వెంక ||
శ్రేవ | ఎలిఎశ || నమ్మె | బిబనమ్మె || బిబు | కాలవం ||
కే |,, కే || ((సకలసురువరు))

అరథ + త్రిపుట.

3. పాప | మమ | పా || మగరి | సరి | మగ || రిపస | ధృధృ |
కేర | క్రైష | రా || అఱమ | చం | ఠం || ఠంఠ | ఠం | పమమ |
రిస || రి | రి | రిప || మగరి | రిస | సా || పమమ |
ఠం || ట్రా | ఆ | రఘు || వంశ | తల | కొ || రాతు |
సా | సా || పమప | మగ | రిప || మగరి | సరి | సను ||
పం | ట్రా || అఱాల | అఱ | అఱ || అఱాల | అఱ | అఱ ||
ధృధృ | సరి | సను || ధృధృ | ధృధృ | ధృధృ || పుష్టు | ధృస్త ||
అఱాల | అఱ | అఱ || అఱ | క్రిత | జన | పొబు | కుణ |
సా | రిసరి | మగ | రిప || మగరి | మమ | పమ || సాప |
కే | సిఇఇ | తల | అమ || నొబి | రం | జను || పం |

పా | పా || పుష | ధనీ | సం || మగరి | సం | సం ||
 త్తి | రా || రాత | ఇత్త | ఇత్త || అంత | వక్త | రాల్ ||
 దధరి | సం | సం || ధనీసి | దధ | పవ | పుష | ధనీ |
 అతి | ఇయ | ఇయ || అతి | ఇయ | ఇయ || అతి | ఇయ |
 పా | సం | దధ | పా || పుష | మగ్గ | రి రి || [పా]
 రి | చిన | జన | మం || దారు | మతి | మవ || [చి]

శ్రీర్థాగము + ప్రధువతాళము.

పుషుపా | పా | నిష్ట నిష్ట | సా సా || గరిసన | నిష్ట పుషుపి నిష్ట |
 మిణా | త్తి | జయకా | మా త్తి || కంకటి | ఇక | వతమా |
 పాపా | రి రి | సా | రి సా | సా నిష్ట || పుసనిష్ట | సాని |
 క్షీశు | ఆపతీ | ధా | ప్రాధా | వీబున్నత | మధురమా | ధుర |
 పుషుపని | పుషుపా | రి పూ | పా | నిష్టరి | రి రిస || రి పు
 పాలం | కారా | రింకా | రా | కలితా | అ అప | యుదు
 మ | ప | రిప పు | రి రిస || గరిసన | నిష్ట నిష్టపు | క్షీగ
 మ | త్రి మధుకా | ఇఉ బధ | ఖండన | దండన | జా
 మ | సనిశ్చని | నిస | తిమమప | స పపమ | రి ప ప
 అఱ | మ దయా | అఱ | అ అపశు | ముఅనస | క్తా - త్రికా
 మ | రి రిస | సాసా | రి రి | రి స | నిసరిగ | రి రి
 మయ | జనిశ | క్షీయ | కార్యీతి | యుని | కాలియ | ప్రత
 పని | పూ నీ | సా | పుష నిష్ట | సాసా | నిసరిగ | రి స | సరిసన
 పని | పూ నీ | సా | పుష నిష్ట | పుసన | కాలియ | కాలియ |
 క్షీపనిపన | పు నీ పా | మా | పు పుష | రి రి రిస || రి పు
 పని | మదురా | పు | మధురా | ప్రియ ఇయ | అ ఇయ -

ర | పుష | దుషుపు | నిష్టపు || రిషుపు || సాని | పు నిసరి |
 త | ఇయ | అ ఇయ | వతీఇయ | అ ఇయ | ఇయ | అ ఇయ |
 రి రిస || రి మ పని | పమ | పపమా | రి రిస || సాసు సా
 నాఇయ | అ అ అ అ | అ అ | అంభో | ఇయ ఇయ || నాక్కొన
 నిష్ట | నిష్టపు | రి రి రిస || [పు]
 అధ | స్వాతిని | ముక్కియతె || [మి]

బౌద్ధి రాగము + మర్యాదాశము.

5. ధృధుపధృ | రి రి | సని సా | ధృస రిగ | రిస | సారిస || సధృ-
 ధి ఇఱక | తుంక | రుఱరూ || సమ రం | గడి | రింజని || సం-
 ధృని | ధృ-ధృ | పుగ - పుగ || రి రి సా | పుగ | ధృధృ | పుగ -
 శా | రిక | అరు - హో || తితుయు | చతురూ - దిసి | యక్క-
 పుధృ | నిధృ | ధృప - ధృస || రిగ - పగ | రిస | నిధృపధృ || గ ల
 లిం | జాల | క రి - తెవ | జని - రి రి | వన | సెవిత | అయి
 సరి | గ | పాపా || గ పదధ | పగ | పగ | రిగ || రి ససః
 లిక | వి | క్రమా | భ వసమ | అఱ | ధిక అ అ || రి ఇ ఇంక
 ధృధృ | పుగ - పుధృ | సాసా | రిగ | రి రిస || సంసన | ధృధృ | ధృధృ
 జన | మం - దితు | కే కే | త్రి | ఇయ ఇయ || అ అయి | ఇయ | ఇయ
 ధృధృ | పుగ - పుగ | రి రి | సా - రి రి || గాట్లు | ధృధృ | పుధృపు
 ఇయ || జగ - దక | తాల | రూ - ఇయ || కేత్రియ | ఇయ | ఇయియ
 ధృధృ ప | గుఫ | ధృస ధృస || రిగ - పగ | రి రి | అ అలా | అ అ |
 అ అలా | అ అ | అ అ - అ అ || అ అ - అ న | పమ |
 ని ధృధృ || [ధ]

మి రవతె || [ధ]

శ్రీరవిరాగము + ద్రువతాళము.
 6. గంగము | పొ | మగరు | మహము || పథనిని | ధపమనిధప |
 శ్రీరథి | మా | చంద్రాల్ | త్రితపా || అరిజాల్ | అత్తినిమాలాల్ |
 మగరిను || నరిసపు | మపు | గరిగు | గగరిను || రిగగ |
 అపాలుస్తు || కఅలయ్ | ఆణ | సుఱలభ్ | రాఅము || సిఱతలా
 మము | గగ - రిగ | మపమము || పదధని | నిసీ | పథనిసీరిగు
 ముఖు | అఱ - అం | భూజురుహు || చంంం | చంచ | రిబుషుభు
 రిసు || నిసుగు | రిసు | నిసుధను | పథనిసు || పథనిసు | నిసు |
 ఇకు || నిరంత | రంగ్ వాంగ్ | మాలుఅత్త | నొచుచుతు | ఉండు |
 పథనిపు | గారిను || [X]
 ఉండుండు | ఉండుండు || [X]

అనందైశ్రవి + ద్రువతాళము.

7. సాసా | గారి | సగగము | గగరిను || సమగు | చినుసిను |
 పాపీః | శ్రీశ్రి | రాతము | చంంద్ర | కండుసా | ల్యుల్ | ధాఅల్గ్యు
 స్తిసా || మగగాము | సన్నిస్తి | సాసా || సాసపముగా | గాముగా |
 రూపుం || కృపత | లో | దిశమే | ధుక్కిం || దేవదౌ ఎవు | కొమితు
 రిగరిను || న్నిసాగముగా మధుపు | మగరిను || పాముపాముగా |
 దాయిక || రమాకంత | సురసెలు | ఎవుయ్య | గీతా | అమృత
 పము | గగరిను || న్నిసినుగా | గము | పథపము | గగను |
 పాల | అఅఅను || అభిలాచుక | చందుత | చరణా |
 సాసధ | పము | మపము | గాముము || పనిటాను | పనెనిని |
 అత్రిత | జన | మంంం | దాలర్ | జలజాతా | ప్రథాశాల్ |
 గుసుసు || పాపుసు | సుసునిధి | ధపము || గమపథ | పము |
 అవా | అబితు | క్రు | జతకుము | అత్తాల్ | నిగమనె | ఎద్దు

మధుపము | గరిస్తి || సగగము | పము | గగరిను | పథపా ||
 నిషుభలు | వఅత్రి || అత్తాల్ | అత్త | అత్తాల్ | అత్తాల్ | అత్తాల్ ||
 నానిధ | పము | పొ | మపు | మగరిను ||
 శ్రీభు | గురు | మూర్ఖిండు | ఉండుండు ||

శ్రీతిసాతాళరాగము + త్రిపుతు.

” | ” | పము || మగరి | గము | గగ | గగరిను | న్నిపు | న్నిపు ||
 ” | ” | అత్త | రెవరె | వీరు | చుచు || క్రిశ్రే | ప్రియా | మదు ||
 నొసు | గా | గగ | గగము | గగ | గా | గగరిను | న్నిపు | సా ||
 కీతె | యొత్తుఅ || రణాల్ | శర్త | జూ || గతతు | జన | అ ||
 న్నిగుతిను | గగరిను | సా | మా | గగ | గగరిను | నిని | ధము ||
 క్రుండురు | జన | మసి || రే | ప్రాంకటు || కెపు | అపు | అత్త ||
 మాము | గగ | గము || నిధను | పున్న | న్నిపు || గగరిను | మగ | గగ ||
 విశ్వీ | యండు | ఉండు || లాండుక | పతు | మము || రెవరె | ధుగ | మదు ||
 సమగు | చిను | పొ | న్నినిన్ని | వున్ని | న్నిన్ని | నొసు | గగరిను |
 అస్త్రగు | అపు | కొ || రణయు | ఎతు | అసు || దేవ | తిథి |
 గము | నిధను | గగరి | గము | గగరిను | గగరిను | సా | గముగము |
 న్నిపు || ఎణ్ణు | ఏణ్ణు | ఏణ్ణు || అత్తాల్ | అత్తాల్ | అత్త | అత్తాల్ | అత్తాల్ |
 పథ | పము | గము | గగరిను | గగరిను | గగరిను | న్నిధు | న్నిధు ||
 అత్త | అత్తాల్ | అత్తాల్ | అత్తాల్ | అత్తాల్ | అత్తాల్ | అత్తాల్ |
 న్నిపు | న్నిపు || న్నిపు | సా | గగరిను | సా | గగరిను | సా | గగరిను |
 పము ||

మోహనరాగము + రూపకము.

9. గగ | పొపా || ధప | సా-సా || కిసె | దధ పా || ధప |
వర | వీళా || మృదు | పాటీ || తన | యహల్మా || చను |
గగరి || గవ | ధుస్థా || ధప | గగరి || గగ | ధపగా ||
రతణి || సురు | చిరబం || ధర | ఎమీ || సుర | నతకా ||
పగ | గరిసా || గగ | గగ - గ | పగ | పొపా || గగ |
ల్యా | అశిషీ || నిరు | పము - శుభ | గుణ | లోలా || నిరు |
ధుఫ్ధా | ధప | సా-సా || ధగ | ఓరిసెసె || ధుసె | దధ ధప ||
తజయా || ప్రద | తీలా || వర | దధప్రియ || రంగ | న అయి ||
గప | ధుస్థప | ధప | గగ రిస || సగ | గాగా || గరి |
నం | ధుతసు || దగ | అయి || సగ | సీబా || సగ |
పగరి || సగ | సగ రిస || [x]
జను || జయప | జయజయ || [v]

బిలహరిరాగము + మర్యాదము.

10. సా-రి | గగ | పొ - మగ || పొ - మగ | ధా | ధా -
పొ లయ | నత | గే - శ్వర || వం - దియు | ధా | అ -
పొ లయ | నత | పధ | , పమగ || గగ | సగ | సనిధి ||
మగ || పొధని | పధ | , పమగ || గగ | సగ | సనిధి ||
వం | సా-అరి | జాలు | , అపత్త || న మామి | తన | తరణ ||
సె-గ | సా | గగపా || గగద | ధా | నిధ పొ ||
వాంచుతు | ధీ | రపిమే || గుల్లు | వై | ఖ అ ర్యా ||
దధము | గగ | మగరిస || నధని | పొ | దధమగ || పొపా ||
మహిమా | గగ | ఒంత || గపల | ఆ | అపతుం || కృష్ణ ||
ధుపే | మగరిస || గగమగ | గరి | గగనిధి || ధుస్థసా | గగ |
తుట | మఅసిక || గగిథ | ఇం | ఇంపన || మంం | గగ |

సరిసా || సా-సా | నిధి | సా-నిధి || సరిగె | గగ | పొ-మగ ||
జయారే || చంం | దక | శాతమ || తంం | ఠం | ఠ - ఠన ||
పాపా | ధప | పధపా || పగారి | గా | ధపమగ || దాధా
నా-ఆ | గభు | ఉషణా || తిరాగ | రా | అఅజిత్ || శూడ్యే |
నిధ | ధనిపా || పొ-ధని | పొ | ధపమగ || పొధనసె | నీ |
ధత | అలప || పొ-టిక | దే | ఎమపొ || గా నస | మూ |
ధనిధ ప | ధానిధ | పొ | ధపమగ || పధాసె | నిసె | ధని-
ఉషుండ్ర || రామగ | వీ | ఇం ఇచి || విరామ | అజ | మా-
పధ | పధను | ధని | ధపమగ || పధ రిసె | సె | నిధ-
నాన || కలుణ | అల | అలఅది || నషుటిం | ఉ | ఉషు-
పధ | పసనిధ | ని - ప | ధపమగ || గప పధ | ధసె |
కఅ || మాలా | అ - అ | అల ధ్వని || స్వరసకు | పత |
సనిధి | పధసె | పధ | , పమగ || ససిసధ | నిప |
అఅమన || ప్రతివా | తత | , అయిన || సమదత | ప్రత |
ధపమగ | దధనిప | ధప | మగ రిస || గగ మరి | గరి |
సమాద || నిమిత్త | కం | భూభుజు || అఅలా | అల |
సనిధి | సరిగు | గగ | గగ రిస || ధీగారి | సరి |
అఅల || అఅలా | అల | అల ప || మదండె | ఎమీ |
సనిధి || సరి - గ | సరిసా ||
మెంవ || గుయము-ఉ | ఉషు | ఉషుర్తె ||

తోడిరాగము + ధుర్వివతాశము.

11. సా-నిధి | ధా | ధునిఱి | గగగా || గపధను | గగ | గ
పాలు | కే | దశరథ | రాజు || కలశం | బుధి | చం
రిన్ని | సా-సా | నిధనగ | గగ | మగరిస | సా-నిధి ||
ద్రము | కే కే || తాటక | అల | గపల్యని | థేదన ||

ధారీ | రి | గగగ | రినా || గమా | ధా | ధమ
గాధేయా | క్రతుపత | అనరే | పాషా | ణా | ప్రత
ఖి | గాగా || మగగ | రిస | నిగరిస | సాన్మిథ్య || ధృతి
శద | శాధా || కమలప | రత | అగకణ | రేచాల | ధన
సరి | గా | రిగమా | మగగా || గగరి | రి | గరిసరి |
శాబ | దం | జనిఖం | డనపం || జీతురే | రే | క్షితిజపా
సాసా || గగగమ | మని | ధమ - గమ | గాగా || మగ
నాథా || ధృగురాత | మత | వలె - యన | రోపా || కంత
చిగ | రిస | నిగరిస | సాన్మిథ్య | ధారీ | రి | గమగధ !
శాచ | ణా | క్రుషుజ | నాచన || ఆరే | కే | దశరథ |
ధాథా | ధాధమ | గరి | గారిథి | సరిగమ | ధృతినిసరి
రాజా || ధామణ | పరి | పాలమ | రేలచా | నతలిథి
గమ | సారిని | సరిగమ | గమధా | మా | గగరి |
ఎల | ఏజన | రవితన || యతమోదా | పతలన |
రిస || గగరిస | , స్తి | ధాధగ | గారిస || స్తిసరి |
చారే | సింధుర | , జ | బంధన | బంధుక || రాచణ |
గా | మగరిస | సాన్మిథ్య | ధృతిరి | గగ | మమ | దధ
వి | ప్రతికణ | రేచాల | విభీషణ | ఏష | మణ - సత
సాం || నిస్తనిధ | ధా | ధమగమ | గగరిస || గగరిని
మూర్ఖ్యా || భిష్మాలు | కూ | మనిషపత | అనుచేల | సుమహిత
ధృతి | గగగస | రినిధృత్య || మగగ | రిస | నిగ
నయ | సుమహిత | నయ్యైత | రఘునత | యక | జయ
రిస | సాన్మిథ్య || [సా]
శర | దాయక | [ఆ]

కల్యాణి • త్రిపుట.

12. ససస్ | నిధ | నిస్తనిధప | ధన | మప | గమప | పడా
కమల | జల | దళ | విమల | సున | యన || కంత | రద |
ధని | ధమప | పగ | రిస | ధృతిర్థ | గగ | గా | మపా |
టయ | ణఱు | ధావ | ఎవ | కయణ | శర | ధే | కమా |
మగ | రిస | రి | సా | , | గమప | మప | ధప | నిధప |
ఉత | అత | కంత | తా | , | కంత | నర | కత | సురవి |
ధన | మప | గమప | పన | ధని | ధనమ | పగ | రిస |
ధై | దన | కరద | ఎవ | లత | సురతు | రాబ | త్రమ |
ధడ్చధ | గగ | గా | మపా | మగ | రిస | రి | కయణ | శర | ధే | కమా | లత | అత | కంత | తా | , |
సా | , |

శుద్ధద్వన్యాసి • ఏకతాళము.

13. పుమగన | గనసన్న | ఫన్నిసన | ని | ని | సా | శుద్ధసగ | ససన్మిథ
అతులిం | ఐష్టవక | అంబుజ | నయనా | వితతగు | ణాకర |
సననిష | మమగస | సాంపూ | నిషపమ | ఫన్నినిస |
వెంకట | మదిర | కు క్షీ | త్రిభవన | హితమతి |
శునిసా | శునిసగ | ససన్మిథ | ససన్మిథ | ఫుమగస ||
కతల్పా | రతల్పిత | ప్రితజన | పాబసా | ధతమజ | జనకత |
పరమద | యతలకర || మక్కి ||

కాంభోజిరాగము + ధృవతాళము.

14. క్షిప్తా | ధృధృ | సా - 8 గ | మరిగస || గరిసని | ధృధృ |
భువనా | త్రయి | మో - మాస | రంంత || రంంద్ర | నిశ్చి |
సన్మధని | పుధుమహ || ముగ్గపుధృ | స్వర్తి | ప్రాధృధృ | సాసా |
శతనాల | అఅలుద || ధృవెవ | ఎద | గోపణ | ధూడుఁ ||
రిగ మరి | మగ | సారి ప | పమగరి || సరిమము |
ప్రాంతిచ్ఛిబి | ఒర | జారము | ఉండుఁత్తు || మతమకిరి |
గరి | సరిగరి | సన్మధృధృ | మగమరి | గస | రిససని |
ఇన | కలమమం | పశమయ || కలిమల | అప | హాలులా |
ధృధృప్తా | ధృధృసధృ | సా | రిపమము గగరిన || సరిపము |
అఅరిక్క || వితరము | ఏ | వఅలు | గ్రీథమం || కండ్యము |
గరి | సదిమము | గమపథ || మగమప | , ధ | పనిధు |
దన | సమతలు | తెవెవు || పదసకొ ట్రైజి | యుగిం |
ధపమగ || మపధము | ధప | నిధాప | మగమప || ధనిధప |
సయనవి || జత కవ | అయ | కచారి | సిందిత || జలదప |
ధప | సిధప | మగమప || ధనిపధ | , ప | మధాప |
అరి | రాజిత | అఅల్త || రచిరమ | ० ద | హాస |
మగరిన || సరిమము | , మ | గమపము | పమమగ || మప
విలసిత || అఇయతి | , య్యి | అయ్యం | మాయ్యి || అఅ
ధని | పధ | మధపా | మగరిస || సిధని | పధ |
అఅ | అఅ | అఅఅ | అఅఅ || లైషిజి | ఇఇ |
మధసా | మగరిస ||
గుమము | ఉండుఁత్తు ||

సావేరి + రూపకము:

15. ధృస | రిమము || మగ | గారిస || గా | ४४ గా || ४४ |
జన | కసుతా || కుచ | కుంతము || పం | కితలాం || ధను :
సధుసా || దధ | పమ సా || పమ | గరిసరి || పమ | గరి-
కాలికే || బలి | ప్రాయ రే || ఖగ | పాపమాన || కం | చిఇ-
గమ || గరి | సాసా || రిరి | సానిధృ | సరి | మంగరి ||
తురి || నిల | యాఅ || కరి | రాతుక || భుజ | త్రీక్రమి
మూ | పథపము || పధ | పాపప || రిరి | మమపప || ధప |
కౌ | నితిఫల || దాల | ఆయక || కరి | వరదాల || కాల |
ధపపము || పధ | సానిధు || నిధు | పాపధమూ || ధప |
శ్రీఅలుణ || పెరుంలాధైవిము || నొబ | పారుకే || కరి |
పమగరి || గమ | గరిసా ||
గరినిఇ || వఅ | అసుకే ||

ఈ గీతములు, రాగములను, లక్ష్మణు 43, 44 పుటలయంద్దు
పూచునది.

స్వరజత్తులు:

మోహనరాగము + ఆదితాళము:

1. గా, , , , పాగారిసి, , , సా, , , , రిస | ధృప్తా-
సా, , , , మదయమా, , , రా, , , , చచి | సేలు-
ధృసా || సా, , , , సా, , , రిగసా | గా, ధసా-
రిగసా || యూ, , , , మో, , , డెతగు | సే, ముక్క-

గ - గ - గ - గ - రిసరి || [గా] పా , , , , దా కా పా -
ను 1 | మా - మమ్ముట్టికిని || [సా] భూ , , , , మి నె 1 -
గరీ | గ , , , , గ | ధాపాగరీ || గ, ప ధప - ధసధా -
సిన | ల్రీ , , , , క | 1 8 త ర ద | నే, మము - నెరన -
ప ధపాగరి | గ - ప ధ సధప - సధ | ప గ - ధప గరి - సరి ||
మున్నచానన | మదమ్ము దతగ - సర | స కు - బిలువర - 100క ||
[గా] పాపాధప - గా గా ప గ - 1 గరి | రి 1 గరి - సా |
[సా] రా రావ గ - లైప్పు - డే ల ర | మాబూలను - ని |
సారిన - రి స ధు | సా స రి 1 - స 1 గా - 1 గ పా ధ ప |
చానిగ - నేలుకొ రోజు లికెంది - దయతో | పలుమారును |
గాపధ రి సధసు | పధ - గపగ 1 సరి || [గా] ధాపట్టిపగ
గారవ మునబలు | కర - విరసమొలదు || [సా] ఇంతిచెలుత
పాపా - గపగరిగా | గా - ధపధపగా | పగపగ రి - గరి ||
మేల్చం - తిసడ్డుచా | దం - తిచునుబం | తులబిలువెం - తని ||
రి 1 గరి - రి 1 స ధు ప - ధు స 1 | గాపధాసు - పా |
పంతెంచి - మంతుకెత్తు - కొంతు ని | చెలిదంతి - రా |
ధ - గాపగరిని || [గా] గ గ పగారి - 1 8 గ రిస - రి సధు |
ప - రాకునలదుర || [సా] మురు లమిరి - మురునిమారి - సారెన |
సరి | రి 1 స - స 1 | గా - 1 గ పాధప || గగప ప - ధసధసు -
విరహమొంది - మరు | కే - లినిగూడర || నిరతము - కనికర -
రి 1 గ రి 1 సిన ధప | ధిరిసధప - ధసు | సధపపగ రిసరి || [గా]
మున కరమయదుగ | మరిమరినిను - శ్రుర | 1 నెరమ యవిక || [సా]

కొంభోజిరాగము + రూపక తూశము.
2. గ , , , గ , , , || మాగా : గారీ - సా , , || సా , ,
సా , , రిసా || నీపొ | , , ధాపారీ || [గా] (1) రిగా :
గరిసా - 1 , , || రి , , రి , , - సా నీ || పూఢ్యా | సా , ,
సా , , || రిగిగి | గరిసన్నిప్పధుసరి || [గా] (2) గాగమాగరి - రిగిగిని ||
సారి | స్థి - స్థాధుసరి || [గా] (3) గా , మ | గా - గారీసా ||
రి , గ | రి - రిసాసి || పూ , ధు | సా , 1 - గా , 1 || సా ,
నీ | పూ , ధు సా , 1 || [గా] (4) గా , మ | గా - 1 , గరి ||
సా , 1 | సా - నీ , పుధు || పూ , ధు | సా - 1 , గరి || సా ,
నీ | పూ - ధు , సగ || [గా] (5) గమగా | రిస - 1 గిగిని ||
పుధుసరి | గరిసన్నిప్పధుసరి || [గా] (6) గమా | పా , , పా , , ||
పా , , 1 , , గమాపా || ధా , , ధా , , || , ,
నీ | ధామూపా , , || పా , , పా , , , మా || గారీ | సా , ,
సా , , || పూఢ్యా | సారీగమా || పా , , పా , , పా , , || ధాధా | ధా , ,
నీ , ధ || పాపా | పా , , - ధా , , ప || మామా | మా , , గమా ||
పా , , | ధా - పా , ధమా || పా , , | పా , , పా , , || ధాధా |
ధా , , - నీ , ధ || పాపా | పా , , - ధా , , ప || మామా |
మా , , - గమా || పా , , ధ || పాధా , పమా || పా , , | పా , , -
పా , , || నీ , నీ | ధప - మపధా , , || ధా , ధ | పమ -
గమపా , , || పా , , ప | మగ - 1 గమా , , || గమపధ | సధపామ -
గమ || పా , , | పా , , - పా , , | నీ , నీ | ధప - ధా , ధపమ ||
పా , , ప | మగ - మా , మగమ || పా , , | పా , , పా , , || పాధా |
నీ , నీ | ధప - ధా , ధపమ || పా , , | పా , , పా , , || పాధా |
పా , , పా , , | పా , , - నీధా || పాధా | నీ , నీ , నీ , , ||
నీ , , ధా పా | మాగా . | పాపాధాధా || పా , , | పాధా |
ధాసా , , | సా | పాధాసాపా || , , ధా | సాసాధాచూ ||

మాగా | పాపాంధాధా || సొ,, | సొ,, - పాధా || ధారీ
,, | రీధాగ్ || రీ,, | ధాసొసో,, || సొనీ | ధాపా-మాగా ||
పాధా | సొ,, సొ,, || సొరిగ్ | ఉరిసెరీ,, || సొరిసే | నిధవ
ధసొ,, || రింతి | ధవ-సొనిధవధ || నిధవ | మవ-ధాపమగా ||
పాధా | సొ,, సొ,, || ఉసనిధ | సెనిధవ-నిధవమ || ధవమగ |
పమగరి - మగరిస || రిగ-రి | గమ - గమవ-శువధ || వధసెరి |
గమగెరసని - పధ || ఉ సొని | ధ ప - ధ పామగరి || రిసానీ |
పొధ్యాసారీ || [గా] (7)

బిలహద్దిరాగము + ఆదితాళము.

తి. సా, రి గాపా - ధాసొంధా | పాధవమగరిస | రిసిధిధ్యై,, ||
సా, రి గాపా-మాగాపాధా | రీ,, స్పూధా | పా, మగారీ ||
[సా] గపధరి - సససొ - గగెరీ - రింగీ | పపశా - మగా,, |
రిససా - రిసిధ్యై || [సా] సా, రిగ్గైన్,,,-రిగ | సొ,
ప్పు - పప్పు | ప్పొ,,,, ధవ || సొ, స్పొ-సొన్న - గెరిసని
నిధసా | పధవమ - గగ్గి | గపమగ-రిగరి || [సా] పపశా
ఎరి - గపమగగ,, | గపమగ - మగరిస | రిగరిసా,, |
రిసిధ్యై,, | మగరిసా,, | ధవధరిసొ,, | రిసనిధ - పమ
గరి || [సా] పా,, మగరి - ధా,, | మగరి | పా,, | మగ
రి | పప్పుప్పొ,, | గొ,, | కెంధ - రీ,, | రిసంధ | సొ,,
ఉసనిధ | సెన్నసొ,, | గాంచె - రీట్రీ,, | రీసిని | దధ్యై,, |
పామగ - గగ్గ,, ద్యై,, | సంగధశా,, | రిసంగె | సొ,, | గంసని
ధవమగ - రిసిధ్యై || [సా] ధా,, | ధవమగరిగ్గై,, | ధవ
మగరి | గ్గై,, | పధవమ || గగ్గిగె - స్పూసు-స్పూసొ,, |
సిగా - రిగపా | ధవధా - మగరి || ధాపమగరి - సొన్న,, |
రీసని | ధవధ్యై,, | గెంటనిధరీ || రీ,, | సాంగసెరి - సపిధ్యై,, |
పొధ్యాసిధవమ | గా - గధమగరి || [సా]

లో నుంచు లు.

నాటు.

1. గుముష్టి - సా-సా..
2. గుముష్టిపు - ససనిపు - నిపు - ముముషు - ముముగుముషు -
గుముష్టిపు - నిపు-సా.
3. ససనిపు - పసననిపు-నిపుధ్యై-ససనిపు - నిపు-ముముషు -
ముముషునిపు - నిపు-సా-సా.
4. గుముష్టిపు-ససనిపు - ససిపు - ససిపు-ధ్యైససనిపుధ్యై - ససిధ్యై-
పుముషు - రిగుము-ధ్యైని - రిగమ - మరిస - ససిపు-ముముధ్యైని -
రిసస - మరిస - రిగసీ / సా-సా.
5. ధ్యైసనిపు - ససిపు - సస్పునిపు - ససిపుస్టి - పుసని - పుసని - పుసిపు
ముర్కిసు - రిగుము - ధ్యైనిస - రిగమ - మరిస - గ్గిసిపు - ముముధ్యైనిస-
రిసమరిస - రిగసీ / సా-సా.
6. ముముషుని - పుసనిపు - సినిసరి - సమరిస - ససిపుస్టి-పుసనిపు - ముర్కిసి-
సుముర్కిసు - రిగుము - ధ్యైనిస - రిగమ - మరిస - గ్గిసిపు - ముముధ్యైనిస-
రిసమరిస - రిగసీ / సా-సా.

గౌ త.

1. రీ - రిమిస - రిససీ / సా-సా..
2. రీ - సారిసరి - ససరి - ససనిపు-ససిపు - ముమురిస - రిగసీ / సా-సా.
3. రీ - సారిసరిము - రిసిస - సరిసరి - ససనినిస - సనిపు -
ముమురిస - రిగసీ / సా-సా.
4. ససరిసుసనిపు - నిపిస - రిరిస - ధ్యైసరి - ససరి - ససనిపు-
ముమురిసరి - గరిమరిస - ససిపు - ముమురిస - రిగసీ / సా-సా.

అరథి.

1. క్రీ - రిసధ్యా - సాసా ||
2. రీ - శారిసరి - ససరి - ససధ్యా - ధ్యససరి - ససరి - ధ్యరిసన్నిధ్యధ్యధ్యధ్యః - వ్యవధ్యధ్యరిస - రిసధ్యా - సాసా ||
3. రీ - సారి - సరిససరి - ససధ్యససరి - సరిమగరి - మమగరి - మమగరి - ధ్యససరి - ససరి - ధ్యరిసన్నిధ్యధ్యధ్యః - వ్యవధ్యధ్యః - రిసస - రిసధ్యా - సాసా.
4. క్రీసారి-సరిమగరి - మమవ - మమదధవ - మమధమగరి - రిప్పుమ - మగరిస - పమగరిస - సన్నిధ్యవమగరి - ధ్యధ్యవమ - ధ్యరిసా - సన్నిధ్యధ్యవమ - మగరిస - సన్నిధ్యధ్యః - మమధ్యధ్యః - రిసస - రిసధ్యా - సాసా.

శ్రీరాగము.

1. సానిప్పా - మమనిసిన - సనినీ - సాసా.
2. సనిపమమరిగరిస - రిమమనిసరి - ససనిప - మమనిసిన - సనినీ - సాసా.
3. ససనిప - నిపమమవ - రిమిగరిస - రిమమనిసరి - గరిస - సనిప - మమనిసిన - సనినీ - సాసా.
4. సనిన్నరిగరిగరిస - రిసనిప - రిమిగరిస - రిమమనిసరి - గరిస - సనిప - మమనిసిన - రిసనిప - మమనిసిన - సనినీ - గరిస - సనిప - మమనిసిన - సనినీ - సాసా.

రాగప్రకరణము.

ప్రచ్ఛాది సప్తస్వరములయందు వడ్జమహంచములు ప్రకృతి రూపంబులై యందును. తక్కునవి ప్రకృతి వికృతుల నొప్పును.

ఉదాహరణము.

- రీ - శుద్ధము, చతుర్ముర్తి, వట్టుర్తి.
- గీ - శుద్ధము, సాధారణము, అంతరము.
- ము - శుద్ధము. ప్రతి.
- ధీ - శుద్ధము. చతుర్ముర్తి, వట్టుర్తి.
- నీ - శుద్ధము, కెళి, కాళి.

వీనికి స్వాన్సక్రమము.

సత్తుర్తి	చ,రి	సా,గ	అ,గ	శు,మ	ప్ర,మ	వశు,ధ	చ,ధ	కె,ని	కా,నిస
శు,గ	ప,రి						శు,ని	వ,ధ	

ఇవి ప్రస్తారక్రమంబున డెబ్బిదికెందు ఛేదబులొంది మేళక క్రతలను పేశంబరగును. వీనియందు కౌడవసాడప్పాది రాగములు పెన్కులు జనించును. జ్యోరాగముల స్వరస్వాన్సక్రమము వాని మేళక ర్రతల నమసరించి యందును.

క్రూకింద కనఁబఱచియందు మేళక క్రులు పెన్కురాగములకు జనకములుగాన వాని స్వరస్వాన్సక్రమము ఇందు విమరింపబడును.

మేళక క్రతలు.	స	రి	గ	మ	ప	ధ	ని	స	
									శు చ సా అ ఎ ప్ర వ ,,శు చ కె కా
రీ హానామత్తోడి	రి	గ		మ	ప	ధ	ని	న	
గీ మాయూమాశవగ్గాళ	రి		గ	ము	ప	ధ		న	
అం సత్తురావి	రి	గ		ము	ప	ధ	ని	న	
అం భరతప్రియ	రి	గీ		ము	ప	ధ	ని	న	
అం హారికాంభోజి	రి	గ		ము	ప	ధ	ని	న	
అం ధీరశంకాభరణము	రి	గ	మా	ప	ధ	ని	ని	న	
అం చంనాట	రి	గ	ము	ప	ధ	ని	న	న	
అం మేచల్యాణి	రి	గ	ము	ప	ధ	ని	న	న	

స్వరమంజరి.

స్వరావరి మొదలు అలంకారములపటచ మాళవ గౌళయిందు, పిళ్ళారి గీతములందు మొదటినాలు మాళవగౌళజన్మయగు మలహరియిందును, అయిదఱి శంకరాధరణ జన్మయగు శదసావేరియిందును చెప్పబడినవి.

మలహారి=సరిమపథన - సభపమగరిన.

శదసావేరి=సలిమపథన - సభపమరైన.

ప్రాంతిక విషయాలు.	ప్రాంతిక విషయాలు.	ప్రాంతిక విషయాలు.
సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను	సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను	సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను
సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను	సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను	సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను
సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను	సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను	సరిమపథనాను-సలిమపథనానుగామిను

స్వరమంజరి.

అముబంధము.

1. సౌయివిషయము.

జంతు గాత్రములందు రేప్రోపబడిన మాడు సౌయిలులా తగ్గుగుండు ముద్దఫోయియందలి సప్రస్వరములు క్రింద మక్కల లోను, సముగులోడు ముస్యఫోయి స్వరములు చుక్కలు లేకయి, వోచ్చుగుసుండు తారఫోయిస్వరములు పైన మక్కలలోను యారితి వోయిబడును.

పంప్రఫోయి.	పధ్యిఫోయి.	తారఫోయి.
సరిగుపథనాను	సరిగుపథనాను	సరిగుపథనాను

బోక్కుక ఫోయిలోను మూడేని భేదంబులు గల్పించుటచే లోమ్మెడిఫోయి లేవుడును. ఈవిశేషాలికములను 2-వ, 3-వ పుస్తకములందుఁ జూచునది

2. మాత్రకాలము.

ప్రాస్వరము ఒక్కమాత్ర. దీర్ఘ స్వరము రెండుమాత్రలు. కొన్కిచోట్లు 3, 4 యిత్యాది రెండుమాత్రలు నథికమాత్రలు గల దీర్ఘ స్వరములను నుండును. ఇల్లు రెండుమాత్రలు ఒక్కమాత్ర మాత్రమను నొక్కికట్టమా () గురుతు వేయబడును.

ఉదా || సంధికమాత్ర. సా=రెండుమాత్రలు. సా, =3 మాత్రలు.

సా, , , = 6 మాత్రలు. ఇట్లంతట నెఱంగవలయి.

తాళవిషయము.

అంతకొరములందు ధ్రువాదిసప్తతాళములను చక్రమంచే
విశదీకరింపబడ్డియో. విళ్ళరిగీతాదులయం దీతాళములు తెలియుటను,
బొక్కుక తాళంత్యమందు (॥) యాగురుతును, నొక్కుక తాళం
గము కడవట (।) యాగులుతును యిట్లుపయోగింపబడియో:—
ధ్రువతాళము:—శ్రీరాగ గీతమందు

ముఖ్యము:— స్తా | స్తా | నిధిని | స్తాస్తా || అనియు,

ముఖ్యతాళము:— విలహరి గీతమందు

స్తారి | గగ | పామగ || అనియు,

రూపకతాళము:— మలవారి విళ్ళరిగీతమందు

మహి | ధీసంచి || అనియు,

త్రిపుటతాళము:— కల్యాణగీతమందు

సిసిసి | విధి | విస్తి || అనియు తాళములు విఠరింపబడ్డినవి.

జం వే, అటతాళములు గల గీతము లీగ్రంథమందులేవు. ఏక
తాళము ఒక్కిలభుట్టగల దగుబడే (॥) దీనికి బయలు (।) యా
గులుతే సేయగాడియో. సుధు ధన్యాలి గీతమందు దీనిఁ జాయనది.

ఎదికాక, అదితాళము, ధ్రువరూపకము రెండు క్రొత్తతా
ళము లీగ్రంథమందుఁ గలవు. అదితాళము త్రిపుటయొక్క భేదమను
ఉచే దీనికికట్టేఖామృత్వమందుఁ. ధ్రువరూపకమును ప్రారంభమున
ఒక క్రుషుతము, సిమైటు ఒక రూపకతాళమువేసి, పిదవ, నొకలభుట్ట
వేసి తదుపరి క్రమముగ రూపకతాళము వాడుకొవలయనని యిట్లు
వార్యియబడియో:—

వాటగీతమందు:— రిస | సస | సాధివు || సనిష్టవు || ఫషు

గుషుపస || సస | సాధివస || ఇదే గీతమందు రెండవ

భాగముని:— స్తా | స | ముఖ్యమురి || సమైము || పప | నిసరిగి || ...

ఇట్లే ధ్రువరూపకము సెలుగవలయు.

దీప్తిస్వరమును పూర్వమున నుండు సర్వము ప్రాస్త్రమైనను
గురువే రెండు మాత్రలగును. ఈ దీప్తిస్వరమే గురువని భ్రమింప
రాదు. ఈదీప్తిస్వరము ప్రాస్త్రముగ నుండిశచ్చ! ఒక మాత్రగును,
దీప్తిమున్హో గురువుగును నుండును.

ఓదా || విలహరి స్వరజతీలో స్తా, రిగగ్గా,, అనిపుడు x=2

మాత్రలు, గ్గ = 2 మాత్రలు, గ్గ్గ్గ్గ్గ్గ్ = 4 మాత్రలు.

ఇదే స్వరజతీలో కడవట సస్సస అను దానిలో మొదటి
స = రెండు మాత్రలు, స్సు = ఒక మాత్రి, కడవటి స =
ఒక మాత్ర. ఇట్లుంటట తెలియవలయు.

దీప్తిస్వరముయొక్క రెండవ మాత్రమిద ఘూర్చతచ్చినపుడు:
అస్వరము ప్రాస్త్రముగును ప్రక్కన నొక కొమాయును వేయబడును.
ఓదా || విలహరి గీతమందు పథ | , పామగ అని యుండునోటి
ధ | , = ధా అని తెలియవలయును. ఇట్లే యొల్లెడలను
జాయకోసవలయు.

[] ఈ గులుతులోపల నుండనది గీతాదులందు మొదలు,
యొత్తవలయునని తెలుపును.

ఓదా || మాహనస్వరజతీయందు అయి చరచాంత్యమందు [గా] అని
యుండుట గా , , , పాగారిరి , , ! అని
యొత్తుకొవలయునని తెలుపును.

స్వరమంజరి సమాపయు.